

ELİMİZDEKİ ARAÇLARI KULLANMIYORUZ

Aydınlık Dergisi, 11 Ekim 1998

Yıldırım Koç

Günümüzde sendikalaşmanın önündeki en önemli engel, işsizliğin böylesine arttığı ve daha da artacağı koşullarda kaçak işçiliğin yaygınlaşması ve iş güvencesinin bulunmamasıdır. Bu koşullarda, kaçak işçilikle mücadele, iş güvencesi ve ILO'nun ihaleli kamu işlerinde çalışan işçilere yürürlükteki toplu iş sözleşmesinin uygulanmasını öngören 94 sayılı Sözleşmesi, sendikalaşmada karşılaşılan zorlukların büyük ölçüde aşılmasını sağlayacaktır.

29 Temmuz 1998 günlü Resmi Gazete'de yayınlanan vergi reformu ile ilgili Yasanın geçici 5. maddesi, kaçak işçilikle mücadelede sendikalaşmayı teşvik ederek son derece önemli bir araç sağlamaktadır. Hatırlatmakta yarar var. Bu yasaya göre, işverenin yeni işçi alması ve bu işçinin sendika üyesi olması durumunda, yeni işçiden kesilecek vergiler işveren tarafından iki yıl süreyle faizsiz olarak kullanılacak ve daha sonra yatırılacaktır. Bu uygulama 3 yıl sürecektir. Bu işçilerin sosyal sigorta primi işveren hissesinin yarısı 12 ay süreyle devlet tarafından ödenecektir. Bu işçilerin ücretinden yüzde 2 oranındaki zorunlu tasarruf kesintisi yapılmayacak; işverenin de yüzde 3 oranındaki katkı payı alınmayacaktır. Bu uygulama da 3 yıl sürecektir.

Bu yasanın çıkmasından sonra, işverenlerin sarı sendikalar kurarak, toplu iş sözleşmesi imzalamadan bu avantajlardan yararlanmaya çalışmalarından korkuldu. TÜRK-İŞ, bu kaygıyı aşmak için Maliye Bakanlığı ile temasa geçti. Yapılan çalışmalar sonucunda, Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde bu sorun aşıldı. 18 Eylül 1998 günü yayınlanan Genel Tebliğ, herhangi bir sendikaya değil, yüzde 10 barajını aşmış bir sendikaya üye olunması durumunda sağlanan teşviklerden yararlanılabileceği düzenlemesini getirdi.

Bu uygulama, kaçak işçilikle etkili bir mücadele ile bütünleştirilerek istenilen sonuçları doğurabilir. Kaçak işçilikte yaptırımların artırılması ve sendikalarla işbirliği halinde denetimlerin etkili kılınması zorunludur.

Bu uygulama sendikalarımız tarafından yeterince bilinmiyor. Bu yetersizlikte Genel Tebliğin bekleniyor olmasının da etkisi var. Ancak yine de bu konuda hazırlık çalışmaları yapılabilirdi.

Günümüzde tüm dünyada sendikalara yönelik sürekli ve sistemli bir saldırıdan söz ediyoruz. Bilebildiğim ve izleyebildiğim kadarıyla, son yıllarda dünyanın hiçbir ülkesinde işverenlere sağlanan bazı teşvikler çalıştırdıkları işçilerin sendikalı olma koşuluna bağlanmamıştır. Türkiye'de TÜRK-İŞ'in çabaları sonucunda sağlanan bu düzenlemenin tarihimizde de örneği yoktur. Bu fırsatı kaçırmayalım. Gereken çaba harcandığı ve diğer alanlardaki mücadelelerle bütünleştirildiği taktirde, bu düzenleme önemli bir dönüm noktası olabilir.